

**“Безродных атындағы орта мектебі
мектеп жасына дейінгі шағын орталығы бар” коммуналдық
мемлекеттік мекемесі**

Тақырыбы:
**Диалог арқылы оқытудың маңызы,
диалогтік оқытудың әдіс-тәсілдері**

**Қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі
Баяхметова Құрмангүл Батышбайқызы**

«Әңгімелесу оқушылардың оқуының
ажырамас бөлшегі болып табылады»

Мерсер

М а қ с а т ы

- диалогтік оқыту арқылы оқушылардың сауаттылығын арттыру, олардың білім деңгейін көтеру, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру;
- диалогтік оқыту тәсілдерін тәжірибеде қолданудағы тиімділігі туралы бағыт-бағдар беру.

МОДУЛЬДІҢ ТИІМДІЛІГІ

Мерсер (1995) әңгімелесудің үш түрін анықтады:

- Ой - пікірлерде үлкен алшақтық болады, әрқайсысы өз шешімінде қалады;
- Қарым-қатынас “ия, солай”, “жоқ, олай емес” қатынастарын жүзеге асырады;
- Ортақ мәміледен гөрі бәсекелестік болады.

Әңгіме - дебат

Топтық (кумулятивтік) әңгіме

- Айтылған пікірге механикалық келісу;
- Білім алу мақсатында идеяларды төзімділікпен тыңдау;
- Идея қайталанатын және жасалынады, үнемі мұқият бағалана бермейді.

- Әркім ақылға қонымды мәлімет ұсынады;
- Мұқият бағалау жүргізеді;
- Бір-біріне сұрақтар қояды;
- Айтқандарын дәлелдейді;
- Келісімге жетуге тырысады.

**Зерттеушілік
әңгіме**

Диалогтік оқытуда маңызды дағдылардың бірі – СҰРАҚ ҚОЮ

Түрткі болу

- Бұл сұрақтар бірінші жауап алу үшін және оқушының жауабын түзетуге көмектесу үшін қажет сұрақ. Бұл сұрақ қарапайым болу керек.

Сынақтан өткізу

- Бұл сұрақтар оқушыларға анағұрлым толық жауап беруге, өз ойларын анықтауға, дамытуға көмектесетіндей болу керек. “Сіз мысал келтіре аласыз ба?”

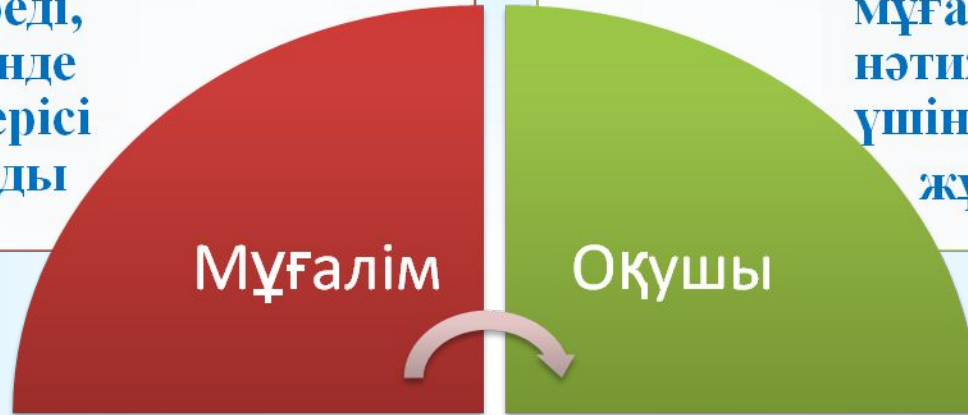
Қайта бағыттау

- Сұрақты басқа оқушыларға қайта бағыттау, мысалы, “Көмектесе алатындар бар ма?”

Диалогтік оқытуда:

- **Идеялар екіжақты бағытта жүреді, соның негізінде білім алу үдерісі алға жылжиды**

- **Оқушылар мен мұғалімдер нәтижеге жету үшін күш-жігерін жұмсайды**

Бірлескен сұхбат

- **“Пікір алмасуда” тең құқылы серіктестер болып табылады**

Пікір алмаса талқылайды, баға береді, бірге ойланады

**Диалогтік оқытуда
келесі әдіс-тәсілдер
белсенді:**

**Ыстық
орындық**

**“ИӘ”
“ЖОҚ”**

**Миға
шабуыл**

Қар кесегі

ДЖИГСО

**Ойланудың
6 қалпағы**

**Айналмалы
бекет**

**Өрмекші
торы**

“Р А Ф Т” стратегиясы

Шығармамен
танысу

Топта талқылау

Аудитория
таңдау

Жазылым

(мәтінге байланысты деңгейлік тапсырма)

1- топтан
естігенін
бейнелейді

№2 топ

№1 топ

бірінші болып
суреттен
көргенін
айтады

№3 топ

2-топтың
бейнелеген
сөзіне сөйлем
құрастырады

Эксперт

Сырттан
бақылап, балл
санап отырады

Сабақта диалогті қолдану:

- оқушылардың тақырып бойынша өз ойларын білдіруге көмектеседі;
- басқа адамдарда түрлі идеялардың болатындығын түсінуге көмектеседі;
- оқушыларға өз идеяларын дәлелдеуге көмектеседі;
- мұғалімдерге оқушылардың қандай деңгейде екенін түсінуге көмектеседі.

**Беталысы күнде өзгерген алмағайып дүниеде адамзат үшін
ешқашан өзгермейтін темірқазықтар – БІЛІМ мен ЕҢБЕК**

Н.Ә.Назарбаев

**Назарларыңызға
рахмет!**